

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Puhelin 029 56 42000
Faksi 029 56 42079
Sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

LAUSUNTO

24.8.2016 H 00287/16

Oikeusministeriölle

Viite: Lausuntopyyntöne 18.7.2016, OM 12/41/2016

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi lastensuojelulain 92 §:n muuttamisesta

Oikeusministeriö on viitekohdassa mainitulla kirjeellään pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee muutoksenhakua hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus oli tehnyt 17.9.2013 Suomen perustuslain 99 §:n 2 momentin mukaisen esityksen lainsäädäntötoimeen ryhtymisestä lastensuojelulain muutoksenhakusääntösten muuttamiseksi.

Helsingin hallinto-oikeuden lausunto on valmisteltu työryhmässä, johon ovat kuuluneet hallinto-oikeustuomari Anja Sahla, hallinto-oikeustuomari Monica Gullans ja ma. hallinto-oikeustuomari, hallinto-oikeussihteeri Eve Saarikoski.

Helsingin hallinto-oikeus esittää pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa.

Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota seuraaviin kohtiin esitysluonnoksen perusteluissa ja korostaa, että esitysluonnoksessa ei ole millään tavoin käyty läpi lastensuojeluasioiden muutoksenhakujärjestelmää kokonaisuutena, millä kuitenkin on ratkaiseva merkitys arvioitaessa järjestelmää perustuslain 21 §:n puitteissa.

Korkein hallinto-oikeus on aiemmin 12.9.2006 sosiaali- ja terveysministeriölle antamassaan lausunnossa arvioinut koko muutoksenhakujärjestelmää ja lausunut silloin lastensuojelulain kokonaisuudistuksen yhteydessä muun ohella seuraavaa (kursivointi jatkossa hallinto-oikeuden):

”Ehdotuksen mukaan, mikäli lapsi tai hänen huoltajansa vastustaisi huostaanottoa, asian ratkaisisi hallinto-oikeus. Tuomioistuin joutuisi ensiasteena pohtimaan avohuollon riittävyttä, ottamaan kantaa asiakassuunnitelmiin, läheisverkostoon, sijaishuoltopaikkaan, yhteydenpitokysymyksiin ja suunnitelmiin terveydentilan kehityksestä. *Tähän tuomioistuintuomilla ei ole edellytyksiä, vaikka osoitettaisiinkin huomattavia lisäresursseja, joita tosin esityksen valmistelun yhteydessä ei ole edes selvitetty. Periaatteellisempi ongelma liittyy siihen, että korkein hallinto-oikeus jäisi järjestelmässä ainoaksi muutoksenhakuasteeksi. Sitä ei voida pitää toimivana ratkaisuna suullisten käsittelyjen ja oikeusturvan takeiden kannalta.* Ensi asteen hallintopäätösten säätäminen hallinto-oikeuksien tehtäväksi ei ole myöskään sopusoinnussa perustuslaissa säädettyjen valtioelinten perustehtävien kanssa.”

On syytä myös palauttaa mieleen, että perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan **PeVL 58/2006 vp (hallituksen esitys HE 252/2006 vp lastensuojelulaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi)**, että koska päätöksillä lapsen huostaanotosta ja sijaishuollosta puututaan merkittäväällä tavalla lapsen ja hänen perheensä perusoikeuksiin, oli perustuslain 21 §:stä johtuvien oikeusturva-vaatimusten näkökulmasta mahdollista säätää toimivalta tahdonvastaista huostaanottoa koskevista asioissa ehdotetulla tavalla tuomioistuimille, vaikka perustuslaki ei tätä suorastaan edellyttänytkään. Valiokunta totesi, että kysymys on luonteeltaan kuitenkin sellaisista asioista, joista ensi vaiheessa päättää yleensä hallintoviranomainen. Valiokunnan mukaan ensi asteen päätöksenteon siirtäminen kuntien viranomaisilta hallinto-oikeuksille edellytti merkittävien lisäresurssien osoittamista hallinto-oikeuksille ja ainoaksi muutoksenhakuasteenksi jäävälle korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Muussa tapauksessa voi vaarantua asioiden joutuisa ja samalla moniammatilliseen asiantuntemukseen perustuva sekä oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimukset täyttävä käsittely. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan tuli ottaa nämä näkökohdat vakavasti huomioon ehdotuksen tarkoituksenmukaisuutta harkitessaan. Eduskunta edellytti nykyisen lastensuojelulain hyväksyessään, että hallitus seuraa päätöksentekomallin toimivuutta ja *tarvittaessa valmistele esityksen uudesta päätöksentekomallista, jossa päätöksen huostaanottoasioissa tekisi kuntarajat ylittävä, moniammatillinen toimielin.*

Tätä taustaa vasten Helsingin hallinto-oikeus pitää puutteena sitä, että esitysluonnoksessa ei ole lainkaan käsitelty kysymystä siitä, että hallinto-oikeuden asema ja rooli ensiasteen päätöksentekijänä on täysin toinen kuin mitä se on hallinto-oikeuden toimiessa alistus- ja valitusviranomaisena. Valitusoikeuden rajoittamista koskevan hallintolainkäyttölain 13 §:n 5 momentin mukaan pykälä ei pääsäännön mukaan koske muutoksenhakua hallinto-oikeuden hallintoriita-asiassa antamaan päätökseen. Tästä pääsäännöstä ollaan nyt tekemässä poikkeusta.

Selvä puute on myös se, että esitysluonnoksessa ei ole arvioitu muutoksenhakuoikeuden kaavamaisen rajoittamisen vaikutuksia eri asiaryhmissä. Valituslupa ulotetaan kaikkiin nyt valituskelpoisiin lastensuojeluasioihin, vaikka ne eivät ole mitenkään verrannollisia keskenään. Tahdonvastainen huostaanotto on sekä vaikutuksiltaan että kestoltaan aivan eri luokan asia kuin esimerkiksi osittainen yhteydenpidon rajoittaminen tai toimeentulon ja asumisen turvaamista koskeva asia. Jälkimmäisen kohdalla muutoksenhakutienä olisi oikaisuvaatimus, valitus hallinto-oikeudelle ja jatkossa suoran valituksen sijasta valituslupahakemus korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Tahdonvastaista huostaanottoa koskevista asioista muutoksenhakutie olisi jatkossa suoran valituksen sijasta valituslupahakemus korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Nyt esitetään siis ainoan muutoksenhakumahdollisuuden rajoittamista vaikutuksiltaan merkittävimmän asiaryhmän kohdalla. Hallinto-oikeus pitää perustellumpana sääntelytapaa, joka perustuu siihen, että oikeussuojan tarve ei välttämättä ole sama kaikissa asiaryhmissä ja että muutoksenhakujärjestelmä määräytyy päätöksen vaikuttavuuden ja siihen liittyvän oikeussuojan tarpeen perusteella.

Muutoksenhakuoikeuden rajoittamista koskevan esitysluonnoksen yhteydessä on kiinnitettävä *huomiota myös oikeudenhoidon uudistamisohjelmassa uudelleen esille nostettuun merkittävään tahdonvastaista huostaanottoa koskevien asioiden päätöksentekomallin tarkistamistarpeeseen.* Lapsen edun kannalta olisi erittäin tarpeellista saada jo aiemmin esillä ollut lapsen tarpeisiin erikoistunut moniammatillinen lautakunta tekemään huostaanottopäätös tuomioistui-

men sijaan ja vasta lautakunnan päätöksestä valitettaisiin hallinto-oikeuteen. Missään tapauksessa perusteltua ei ole se, että hallinto-oikeus huostaanottohakemusasian yhteydessä päättää ensi asteena lapsen sijaishuoltopaikasta. Tuomioistuimen tehtävä ei ole arvioida eri sijaishuoltopaikkojen paremmuutta, joista sillä ei edes voi olla mitään tosiasiallista tietoakaan.

Tässä yhteydessä on syytä kiinnittää huomiota myös perustuslakivaliokunnan lausuntoon **PeVL 55/2014 vp (hallituksen esitys HE 230/2014 vp eräiden hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta)**, jonka mukaan perustuslain 21 §:stä ei johdu estettä valituslupajärjestelmän laajentamiselle myös tahdonvastaista huostaanottoa ja sijaishuoltoon määräämistä koskeviin asioihin, jos muilla oikeusturvajärjestelyillä kyetään turvaamaan lasten ja heidän perheidensä perusoikeuksien toteutuminen. Vaikka hallinto-oikeudet näyttävät selviytyneen hyvin ensiasteen päätöksentekijänä huostaanottoasioissa, on suoran valitusmahdollisuuden poistaminen ja päätösten jääminen valtaosassa asioita yhden asteen päätöksen varaan periaatteellisesti *niin poikkeava menettely, että se edellyttää esitysluonnoksessa esitettyä tarkempaa oikeusturvajärjestelyjen arviointia huostaanoton ja sijaishuoltoon sijoittamisen osalta*.

Esitysluonnoksessa todetaan virheellisesti, että ”Huostaanotosta ja siihen liittyvästä sijaishuollosta päättää ensi vaiheessa viranhaltijan hakemuksesta hallinto-oikeus, jos huoltaja tai 12 vuotta täyttänyt lapsi vastustaa huostaanottoa”. Voimassa olevan lain mukaan *pelkästään* esitetyn, useimmiten alunperinkin väliaikaiseksi tarkoitetun *sijaishuoltopaikan (esim. vastaanottokeskus tai -perhe) vastustaminen merkitsee, että koko huostaanottoasia on saatettava hallinto-oikeuden ratkaistavaksi*. Tämäkin puoltaa edellä todettua kantaa tarpeesta muuttaa päätöksentekomallia.

Korkein hallinto-oikeus ei juuri ole muuttanut hallinto-oikeuksien tekemiä huostaanottopäätöksiä. Esitysluonnoksessa annetaan kuitenkin ymmärtää, että valituslupamenettelyyn siirtyminen merkitsisi sitä, että sosiaalitoimen ja hallinto-oikeuksien päätösten sisältö olisi paremmin ennakoitavissa. Näkemystä siitä, että päätösten sisältö olisi nykyisessä järjestelmässä jollain tavoin huonosti ennakoitavissa ei perustella esitysluonnoksessa eikä sellaiseen johtopäätökseen anna aihetta myöskään korkeimman hallinto-oikeuden jäljempänä kuvattu ratkaisukäytäntö. Valituslupamenettelyyn siirtymiselle esitetty peruste eli korkeimman hallinto-oikeuden resurssien vapauttaminen niiden lastensuojeluasioiden ja muiden asioiden ratkaisemiseen, jotka edellyttävät ylimmän tuomioistuimen kannanottoa, ei täysin avaudu, sillä korkein hallinto-oikeus hylkäsi kaikki vuonna 2015 käsittelemänsä huostaanottovalitukset ja vuonna 2014 ratkaistuissa 144:ssä asiassa lopputulosta muutettiin ainoastaan kahdessa asiassa ja kaksi asiaa palautettiin uudelleen käsiteltäväksi. Tähän nähden huostaanottoasiat soveltuvat huonosti leikkauskohteeksi hankkeessa, jonka yhtenä tavoitteena on kehittää korkeinta hallinto-oikeutta ennakkoratkaisutuomioistumiksi. Sen sijaan on selvää, että valitusoikeuden rajoittaminen vähentäisi korkeimman hallinto-oikeuden työmäärää ja, edellyttäen että vapautuvat resurssit kanavoidaan lastensuojeluasioihin, nopeuttaisi lopullisen päätöksen saamista näissä asioissa.

Ehdotetulla lakimuutoksella sinänsä tulee tuskin olemaan heijastusvaikutuksia hallinto-oikeuden toimintaan. Jo se, että huostaanottoa koskeva valitus on viereillä korkeimmassa hallinto-oikeudessa samanaikaisesti kun hallinto-oikeudelle valitetaan huostassapidon jatkamista koskevasta viranhaltijan päätöksestä, on harvinainen vaikkakaan ei poikkeuksellinen tilanne. Huostaanottopää-

töksestä tehdyn valituksen vireillä olo korkeimmassa hallinto-oikeudessa ei vaikuta suuntaan eikä toiseen hallinto-oikeudessa vireillä olevan huostassapidon jatkamista koskevan asian käsittelyyn. Tähän nähden on oikaistava esitysluonnoksessa oleva harhaanjohtava käsitys, että huostaanottoasiaan tulisi saada lopullinen ratkaisu hyvin nopeasti sen vuoksi, että huostaanoton jälkeen muuttuneet olosuhteet voitaisiin ottaa huomioon uudessa, huostassapidon lopettamista koskevassa prosessissa. On selvää, että olosuhteissa tapahtuneet muutokset otetaan huomioon huostassapidon lopettamisvaatimusta käsiteltäessä, vaikka huostaanottoasia olisikin vireillä korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Tässä yhteydessä on selvyiden vuoksi kiinnitettävä huomiota myös erääseen lastensuojelulain erityispiirteeseen, jonka mukaan esimerkiksi huostaanottoa, huostassapidon lopettamista, sijaishuoltopaikan muuttamista ja yhteydenpidon rajoittamista koskeva päätös voidaan määrätä heti täytäntöön pantavaksi eli mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Lastensuojelu toimii viranhaltijan tai hakemusasiassa hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti, jollei hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus kiellä täytäntöönpanoa. Edellä olevan perusteella on siten selvää, että asian vireillä olo korkeimmassa hallinto-oikeudessa ei hallinto-oikeuden näkökulmasta vaikuta millään tavalla lastensuojelun päätöksentekojärjestelmän toimivuuteen. Eri asia on, että raskaiden asioiden saaminen päätökseen kohtuullisessa ajassa on toivottavaa asianosaisten kannalta ja on linjassa Suomen perustuslain 21 §:n 1 momentin oikeusturvaedellytysten kanssa.

Täytäntöönpanon kieltämistä/keskeyttämistä ja väliaikais määräyksen antamista koskevien vaatimusten esittäminen on yleistä lastensuojeluasioissa. Voimassa olevan lastensuojelulain 92 §:n 4 momentin mukaan

”Hallinto-oikeuden asian käsittelyn aikana tekemästä päätöksestä, jolla muutoksenhaun alaisen päätöksen täytäntöönpano on kielletty tai keskeytetty, ei kuitenkaan saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Pykälän 5 momentin mukaan hallinto-oikeuden antamista 83 §:ssä tarkoitetusta väliaikaisesta määräyksestä ei saa hakea erikseen muutosta.”

Esitysluonnoksessa 92 §:n 4 momentin säännös ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana hallintolainkäyttölain 79 §:n 3 momentin säännökseen viitaten. Hallinto-oikeus toteaa, että esitysluonnoksessa kaavailtu sääntelytekniikka sopii huonosti oikeudenalalle, jolla lain tulisi olla erityisen helppolukuinen. Sääntelytekniikka merkitsee, että asiaa koskevia säännöksiä olisi osattava etsiä myös muualta lainsäädännöstä.

Esitysluonnoksessa viitataan useaan perustuslakivaliokunnan lausuntoon tavalla, joka ei anna täysin oikeata kokonaiskäsitystä perustuslakivaliokunnan kannanotoista eikä etenäkään siitä, missä konteksteissa kannanotot on esitetty.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon **PeVL 32/2012 vp (hallituksen esitys HE 133/2012 vp eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta)** mukaan hallinto-oikeudellista muutoksenhakujärjestelmää on syytä arvioida kokonaisuutena, josta valitusmahdollisuus korkeimpaan hallinto-oikeuteen muodostaa yhden osan. Valiokunta kiinnitti huomiota muun muassa siihen, että yhä useammassa asiar ryhmässä on nykyisin käytössä oikaisuvaatimusmenettely, jonka asemaa oikeussuojakeinona on vahvistettu, ja totesi, että oikaisuvaatimusmenettelyä voidaan pitää tavallaan muutoksenhaun ensimmäisenä vaiheena, vaikka kysymys ei olekaan tuomioistuimessa tapahtuvasta lainkäytöstä. Katsoessaan, että valituslupajärjestelmään ja sen laajentamiseen ei enää ole perusteita suhtautua lähtökohtaisen pidättyvästi, valiokunta kuitenkin totesi, että valituslupajärjestel-

män hyväksyttävyyttä ja oikeasuhtaisuutta on muutoin syytä kussakin tapauksessa arvioida valiokunnan aiemman käytännön pohjalta. Perustuslain 21 §:n kannalta asiaa tarkasteltaessa keskeistä on siten varmistua siitä, että muutoksenhakujärjestelmä kokonaisuutena turvaa sekä oikeusturvan saatavuuden ja riittävyyden että asian käsittelyn niin joutuisasti kuin se on oikeusturvavaatimuksen valossa mahdollista. Järjestelmän soveltamisen tulisikin kaikissa asiaryhmissä perustua yhtenäiseen ja johdonmukaiseen arvioon perustellun oikeussuojan tarpeesta. Tällöin on *tarkasteltava etenkin sitä, turvaavatko korkeinta hallinto-oikeutta edeltävät muutoksenhakujärjestelyt kyseisessä asiaryhmässä asian laadun ja merkittävyyden edellyttämät oikeusturvatakeet*. Merkitystä on myös sillä, riittääkö korkeimman hallinto-oikeuden velvollisuus tai mahdollisuus valitusluvan myöntämiseen laissa säädettyjen perusteiden täytyessä turvaamaan oikeusturvan saatavuuden kyseisessä asiaryhmässä. Myönteisissä tapauksissa valituslupajärjestelmän soveltaminen on perustuslain 21 §:n valossa yleensä perusteltua. Valiokunta katsoi, että on tarpeen ennakkoluulottomasti arvioida mahdollisuutta edelleen kehittää korkeimman hallinto-oikeuden roolia hallintolainkäyttöä ylimmän asteen linjaratkaisuin ohjaavan tuomioistuimen suuntaan, mutta että *tämä edellyttää osaltaan myös korkeinta hallinto-oikeutta edeltävän muutoksenhakujärjestelmän kehittämistä johdonmukaisesti*. Valituslupajärjestelmän piiriin ehdotetut työ- ja elinkeinoviranomaisten asianomaisen lain perusteella tekemät päätökset olivat valiokunnan mielestä laadultaan sellaisia, että niiden kohdalla voidaan oikeusturvan takeiden kannalta pitää riittävänä pääsyä korkeimpaan hallinto-oikeuteen valitusluvan perusteella. Tapauskohtaista tarvetta saada asia ylimmän tuomioistuimen käsiteltäväksi turvaa se, että korkeimman hallinto-oikeuden on myönnettävä valituslupa, jos siihen on jokin hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentissa mainittu peruste. Valituslupajärjestelmää puoltaa myös oikaisuvaatimusmenettelyn käyttäminen ensimmäisenä muutoksenhaun vaiheena kaikissa niissä asioissa, joista voidaan valittaa edelleen hallinto-oikeuteen.

Esitysluonnoksessa on myös viitattu perustuslakivaliokunnan lausuntoon **PeVL 33/2012 vp (hallituksen esitys HE 124/2012 vp markkinaoikeutta ja oikeudenkäyntiä markkinaoikeudessa koskevaksi lainsäädännöksi)**. Arvioidessaan markkinaoikeuden teollis- ja tekijänoikeudellisissa riita- ja hakemusasioissa ensimmäisenä tuomioistuinasteena antamaan päätökseen kohdistuvaa valituslupavaatimusta perustuslakivaliokunta katsoi, että muutoksenhakuoikeuden sitominen korkeimman oikeuden myöntämään valituslupaan ei ratkaisutoiminnan keskittämisen, alan erityistuntemuksen takaamisen, tuomioistuimen ratkaisukokoonpanoja ja jäsenten kelpoisuusehtoja koskevan sääntelyn, oikeudenkäynnin joutuisuuden ja valitusluvan myöntämisperusteena olevan muun painavan syyn vuoksi vaarana asianosaisten oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin eikä muodostu perustuslain 21 §:n 2 momentin vastaiseksi.

Lisäksi esitysluonnoksessa on viitattu perustuslakivaliokunnan lausuntoon **PeVL 34/2012 vp (hallituksen esitys HE 131/2012 vp laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä)**. Asioissa, joissa lakiehdotuksessa edellytetään valituslupaa, on tässäkin yhteydessä ensimmäisenä muutoksenhaun vaiheena oikaisuvaatimusmenettely.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon **PeVL 68/2014 vp (hallituksen esitys HE 231/2014 vp rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja kansainvälistä perheoikeutta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi)** mukaan *valituslupavaatimuksen kohdistaminen ensimmäisen tuomioistuinasteen anta-*

maan päätökseen on poikkeuksellinen muutoksenhakuoikeuden rajoitus, jolle tulee olla oikeusturvan ja muutoksenhaun kannalta painavat, yleisesti hyväksyttävät ja erityiset perusteet. Perustuslakivaliokunnan arvion kohteena olivat rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja lapsen palauttamista koskevat asiat. Valiokunta totesi, että kysymys on tarkoin rajatuista ja oikeudellisesti erityislaatuista asiaryhmistä. Tällaisten asioiden käsittelyssä oikeusturvan takaaminen edellyttää erityistä oikeudellista asiantuntemusta kansainvälisen rikos- ja yksityisoikeuden alalla. Merkityksellistä on myös se, että molemmissa asiaryhmissä Suomea sitovat kansainväliset velvoitteet edellyttävät asioiden käsittelyssä noudatettavan erityistä joutuisuutta. Muutoksenhakuoikeuteen kohdistuvien rajoitusten osalta on merkitystä myös sillä, että myös muu painava syy voisi olla valituslupan myöntämisen perusteena, mikä mahdollistaa myös päätöksenteon oikeellisuuteen liittyvien seikkojen erityisen huomioon ottamisen. Muun painavan syyn käsillä olon arvioimiselle saattaa tällaisessa tilanteessa olla oikeusturvan takaamisen näkökulmasta korostettua tarvetta. Kun otetaan edellä todetun lisäksi huomioon ehdotettu *asioiden käsittelyn keskittäminen ensimmäisessä asteessa ja sen myönteinen vaikutus oikeusturvan toteutumiseen*, ei ensimmäisen asteen ratkaisua koskevan valitusoikeuden rajaaminen ehdotetulla tavalla rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja lapsen palauttamista koskevissa asiaryhmissä tällaisessa sääntely-yhteydessä valiokunnan mielestä vaaranna asianosaisten oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin eikä muodostu perustuslain 21 §:n 2 momentin vastaiseksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että myös tahdonvastaista huostaanottoa ja tutkimuslupaa koskevien asioiden osalta kaavaillaan valituslupajärjestelmää, siitä huolimatta, että ensi vaiheen päätöksentekijöinä toimivat alueelliset hallinto-oikeudet. Kysymys ei myöskään ole asioiden keskittämisestä yhteen, erityistä asiantuntemusta omaavaan tuomioistuimeen, minkä yhteydessä perustuslakivaliokunta on tietyissä tapauksissa hyväksynyt valituslupajärjestelmän käytön. Lisäksi kysymys on yksilön ja perhe-elämän kannalta erittäin merkittävistä asioista. Näin ollen koko muutoksenhakujärjestelmä näissä asioissa olisi erittäin tärkeää arvioida kokonaisuutena poikkihallinnollisena yhteistyönä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa ja tehdä siihen tarvittavat muutokset vasta sen jälkeen.

Esitysluonnoksessa viitataan perustuslakivaliokunnan lausunnoissa todettuun tavalla, joka ei anna täysin oikeata kuvaa kannanottojen soveltuvuudesta nyt puheena olevassa yhteydessä. Mikäli tämä esitys kuitenkin edellä todetuista seikoista huolimatta etenee tällaisenaan erillisenä esityksenä eduskuntaan saakka, on kysymys muutoksenhakuoikeuden rajoittamisesta tahdonvastaista huostaanottoa ja tutkimuslupaa koskevien asioiden osalta syytä saattaa perustuslakivaliokunnan arvioitavaksi.

Tässä vaiheessa ja nykyisessä päätöksentekomallissa hallinto-oikeus suhtautuu varauksellisesti valituslupajärjestelmään siirtymiseen tahdonvastaista huostaanottoa koskevien asioiden osalta.

Muilta osin hallinto-oikeudella ei ole huomauttamista.

Hallinto-oikeuden ylituomari


Liisa Heikkilä

Hallinto-oikeustuomari


Monica Gullans